

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अवये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री.महेश वसंत बेंडे
रा.१६, शैलनील हौसिंग सोसायटी, रामबाग कॉलनी,
पोड रोड, कोथरुड, पुणे ४११ ०३८

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा अतिरिक्त आयुक्त,
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी, पुणे ४११ ०१८ उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा उप-शहर अभियंता,
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी, पुणे ४११ ०१८

१	अपील क्रमांक	१६१ / पुणे
२	सुनावणीची तारीख	दि. ३०.६.२००७

३. उपस्थित

अपीलकर्ता श्री.महेश वसंत बेंडे
रा.१६, शैलनील हौसिंग सोसायटी, रामबाग कॉलनी,
पोड रोड, कोथरुड, पुणे ४११ ०३८

अपिलीय प्राधिकारी तथा अतिरिक्त आयुक्त,
पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी, पुणे ४११ ०१८

जन माहिती अधिकारी तथा उप शहर अभियंता, पिंपरी चिंचवड
महानगरपालिका, पिंपरी, पुणे ४११ ०१८

४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. १७.५.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. २३.५.२००६ व २५.५.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. १६.५.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. १४.७.२००६
८	<p>मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती</p> <p>पालिका उद्यान विभाग, पाणीपुरवठा विभाग, जलशुध्दीकरण केंद्र, जलउपसा केंद्र, जलनिःस्सारण विभाग इत्यादी विभागांकरिता विविध प्रकारचे व विविध क्षमतेचे पंप खरेदी करते. दि. १ जानेवारी १९८४ पासून आज रोजीपर्यंत अशा प्रकारे पंप खरेदी करण्याकरिता पालिकेतर्फे एकूण किती रक्कम खर्च करण्यात आलेली आहे.</p>	

विवेचन

पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने दि.१ जानेवारी १९८४ पासून मे २००६ पर्यंत (माहिती मागणीच्या तारखेपर्यंत) पंप खरेदीसाठी केलेल्या खर्चाची माहिती अपीलकर्ता श्री.महेश बेंडे यांनी जन माहिती अधिकारी तथा उप शहर अभियंता, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका यांचेकडे मागितली होती. अशा नमुन्यातील अभिलेख उपलब्ध नसल्याचे जन माहिती अधिकाऱ्यांनी त्यांना कळविले व निश्चित कोणते अभिलेख हवे आहेत याबाबत विचारणा केली. त्याविरुद्ध श्री.बेंडे यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा अतिरिक्त आयुक्त, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका यांचेकडे अपील केले. आपले अभिलेखाची मागणी केली नसून फक्त पालिकेने खर्च केलेल्या रकमेबाबतची माहिती मागितली आहे असे त्यांनी अपिलात नमूद केले. अपिलीय प्राधिकाऱ्यांनी अपील मान्य केले व माहिती संकलित करून उपलब्ध करून देण्याचा आदेश दिला. परंतु त्यानंतरही पूर्ण माहिती न मिळाल्याच्या कारणावरून श्री.बेंडे यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

पालिका उद्यान विभाग, पाणीपुरवठा विभाग, जलशुध्दीकरण केंद्र, जलउपसा केंद्र, जलनिःस्सारण या पाच विभागांसाठी विविध प्रकारचे व विविध क्षमतेचे पंप खरेदी करण्यासाठी एकूण किती रक्कम खर्च करण्यात आली आहे, याची माहिती श्री.बेंडे यांनी मागितली होती. जवळ जवळ बावीस वर्षांच्या कालावधीतील व विविध विभागांशी संबंधित अशी माहिती मागितली

असल्यामुळे तिच्या संकलनास अधिक कालावधी लागेल, असे जन माहिती अधिकाऱ्यांनी अपिलाच्या सुनावणीत सांगितल्याचे तसेच काही माहिती देण्यात आल्याचेही नमूद केले, असे प्रथम अपिलीय प्राधिकाऱ्यांच्या निकालपत्रात म्हटले आहे. मात्र दिलेली माहिती संपूर्ण कालावधीची व संबंधित सर्व विभागांची नसल्याचे अपिलीय प्राधिकाऱ्यांनी नमूद केले. त्यानंतर जन माहिती अधिकाऱ्यांनी श्री.बेंडे यांना माहिती दिली, परंतु स्थापत्य, विद्युत / यांत्रिकी, पाणीपुरवठा, अग्निशामक दल, आरोग्य इ. विभागांत खरेदी केलेल्या पंपांची माहिती दिलेली नाही. पंप खरेदीत गैरव्यवहार झालेला असण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही, त्यामुळे माहिती देणे टाळले जात आहे, असे श्री.बेंडे यांनी आयोगापुढील सुनावणीत सांगितले. मात्र श्री.बेंडे यांच्या मूळ अर्जात पालिका उद्यान विभाग, पाणीपुरवठा विभाग, जलशुद्धीकरण केंद्र, जलउपसा केंद्र, जलनिःस्सारण एवढ्याच विभागांचा उल्लेख असून नंतरच्या अपिलांमध्ये ते अन्य विभागांचीही माहिती मागत आहेत, असे जन माहिती अधिकाऱ्यांनी नमूद केले. आपण काही विभाग नमूद करून 'इत्यादि विभागांमध्ये' असे म्हटले आहे. त्याचा अर्थ आपल्याला सर्व विभाग अपेक्षित आहेत, असे स्पष्टीकरण श्री.बेंडे यांनी दिले.

माहिती म्हणजे केवळ उपलब्ध कागदपत्रांच्या छायांकित प्रती देणे असे आपल्याला सांगण्यात आल्याचे जन माहिती अधिकारी तथा उप शहर अभियंता यांनी सांगितले, मात्र केवळ कागदपत्रांच्या प्रती देणे अपेक्षित नसून आवश्यक तर संकलन करून माहिती एकत्रित स्वरूपात दिली जाणे आवश्यक आहे, याची जाणीव आयोगाने करून दिली.

मूळ अर्ज करून वर्ष होऊन गेले असले तरी अद्याप आपल्याला पूर्ण माहिती मिळालेली नाही, असे श्री.बेंडे यांनी निदर्शनास आणले. तसेच पंप म्हणजे हातपंपासह सर्व प्रकारचे पंप असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

श्री.बेंडे यांनी मागितलेली माहिती सुमारे बावीस वर्षांच्या कालावधीतील व विविध विभागांशी संबंधित आणि विस्तृत अशी आहे. त्यांच्या मूळ अर्जात फक्त पाच विभागांचा उल्लेख आहे, तसेच पंपांबाबतचे स्पष्टीकरण नाही. अधिक विभाग व पंपांच्या प्रकाराबाबतचे स्पष्टीकरण प्रथम व द्वितीय अपिलात त्यांनी केले आहे. माहिती देण्याचा प्रयत्न जन माहिती अधिकारी यांनी केला असल्याचे सादर करण्यात आलेल्या कागदपत्रावरून दिसते, मात्र पूर्ण तपशील दिला गेलेला

नाही. अपीलकर्त्यांच्या अर्जातील संदिग्धता हे त्याचे एक कारण आहे. 'इत्यादि' म्हटले म्हणजे सर्व विभाग हे अपीलकर्त्यांचे स्पष्टीकरण मान्य करता येणार नाही. तसेच मूळ अर्जात मागणी केलेल्या माहितीपेक्षा अधिक व स्पष्टीकरणात्मक माहिती अपिलामध्ये मागणे योग्य नाही.

वरील परिस्थिती लक्षात घेता माहिती देण्यास विलंब झाला असला तरी तो शास्तीस पात्र ठरणार नाही, मात्र उर्वरित माहिती दिली जाणे सार्वजनिक कारभारातील पारदर्शकतेच्या दृष्टीने आवश्यक आहे. सुनावणीच्या दिवसापासून (दि.३०.६.२००७) एक महिन्याच्या अवधीत अपीलकर्त्याला संबंधित अभिलेखाची पाहणी करण्यास देऊन त्यातील आवश्यक ती माहिती द्यावी, तशी ती न दिली गेल्यास दंडात्मक कारवाई केली जाईल, असे आदेश आयोगाने सुनावणीच्या वेळीच दिले आहेत. परंतु दि.१.८.२००७ रोजी आपल्याला काही माहिती देण्यात आली असली तरी पूर्ण माहिती दिली गेली नाही, स्थापत्य विभागातफे खरेदी करण्यात आलेल्या १८ पंपाचा उल्लेख असला तरी रकमेबाबतची माहिती निरंक असल्याचे कळविले आहे. त्याचप्रमाणे ४ पंपांच्या रकमेविषयी माहिती उपलब्ध नसल्याचे कळविले आहे. अग्निशामक दलाची कोणतीही माहिती दिलेली नाही असे श्री.बेंडे यांनी दि.४.८.२००७ च्या पत्रान्वये आयोगाला कळविले आहे. श्री.बेंडे यांनी अपेक्षित केलेली मूळ अर्जात नसलेली अतिरिक्त माहितीही देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. अपुरेपणाबाबतचा तपशील त्यांनी दिल्यास ती माहितीही दिली जाईल. तसे त्यांनाही समक्ष सांगण्यात आले आहे, असा खुलासा जन माहिती अधिकारी श्री.रामदास गणपतराव तांबे यांनी याबाबत केला आहे.

वरील बाबी लक्षात घेता आयोगाचा आदेश खालीलप्रमाणे:

आदेश

- (१) अपील अंशतः मान्य.
- (२) अपीलकर्त्यांस एक महिन्याच्या आत माहिती द्यावी असा आदेश सुनावणीच्या वेळी आयोगाने दिला होता. त्याच्या पूर्ततेबाबतचा अहवाल जन माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांनी दि.२५.११.२००७ पर्यंत आयोगाला सादर करावा. अद्याप पूर्ण माहिती दिली गेली नसल्यास त्यास जबाबदार असणाऱ्या व पर्यायाने जन माहिती

अधिकारी ठरणाऱ्या संबंधितांवर दंडात्मक कारवाई केली जाईल. त्या अनुषंगाने संबंधितांची नांवे, हुद्दा इ. तपशील त्यांचेकडील माहिती देण्याबाबत त्यांना दिलेल्या सूचनांच्या प्रती व विलंबाचे त्यांचे स्पष्टीकरण यासह, व त्यावरील अभिप्रायासह जन माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांनी दि. २५.११.२००७ पर्यंत पाठवावा.

- (३) अपीलकर्त्यांच्या माहिती मागणीतील संदिग्धता लक्षात घेता व अपिलामध्ये केलेली मूळ अर्जापेक्षा अधिक माहितीची मागणी पुरविण्याचा प्रयत्न जन माहिती अधिकाऱ्यांनी केला असल्यामुळे शास्ती नाही.
- (४) माहितीच्या मागणीबाबत नेमकेपण असणे व मूळ अर्जानुसारच पुढील अपिलाचा मार्ग अनुसरण्याची समज अपीलकर्त्यांस देण्यात येत आहे.

पुणे
दि. १२.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री. विश्वनाथ लक्ष्मण मिरजकर
मु.पो.अंकलखोप (वैभवनगर),
ता. पलुस, जि. सांगली

अपीलकर्ता

विरुध्द

अपिलीय प्राधिकारी तथा
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हा परिषद, सांगली

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी,
(प्राथमिक), जिल्हा परिषद, सांगली

१	अपील क्रमांक	२३८ / सांगली
२	सुनावणीची तारीख	दि. १३.७.२००७
३	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. १.४.२००६
४	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. ३.५.२००६
५	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. १५.५.२००६
६	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. --

७ मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती

श्री. अनिल चंद्रकांत पोरे, शिक्षक, जिल्हा परिषद शाखा इनाम धामणी नं.५ ता. मिरज जि. सांगली यांच्या १९८२ पासून दिलेल्या वेतनाच्या बाबतीत संपूर्ण माहिती व त्यांना जादा वेतन अदा केलेबाबत माहिती

विवेचन

अपीलकर्ता श्री. विश्वनाथ लक्ष्मण मिरजकर यांनी जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, सांगली यांच्याकडे एकूण आठ मुद्द्यांबाबत माहितीची मागणी केली होती. जन माहिती अधिकाऱ्यांच्या दि. ३.५.२००६ च्या पत्राच्या अनुषंगाने रूपये १०४/- चा भरणा करुनही मागितलेली माहिती न मिळाल्याने त्यांनी प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सांगली यांच्याकडे दि. १५.५.२००६ रोजी अपील केले होते.

दि. २६.१०.२००६ रोजीच्या पत्रान्वये अपीलकर्त्यास जन माहिती अधिकाऱ्याने माहिती पुरविली. तरी देखील अपीलकर्त्याने दि. २१.११.२००६ च्या पत्रान्वये कक्ष अधिकारी, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांच्याकडे द्वितीय अपील सादर केले. ते राज्य माहिती आयोगास दि. २७.१२.२००६ रोजी ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालयाकडून प्राप्त झाले.

श्री. मिरजकर यांच्या अपिलाच्या अनुषंगाने दि. १३.७.२००७ रोजी सांगली येथे सुनावणी निश्चित करण्यात आली होती. तथापी दरम्यान संबंधित प्रकरणी अपेक्षित असलेली माहिती आपल्याला प्राप्त झालेली असल्याने सदर अपील रद्द करण्यास हरकत नाही, असे त्यांनी आयोगास दि. ८.७.२००७ रोजी सादर केलेल्या निवेदनाद्वारे लेखी कळविले आहे. तसेच जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय प्राधिकारी यांनाही कळविले आहे. संपूर्ण माहिती मिळाल्याने अपीलकर्त्याची आता कोणतीही तक्रार राहिलेली नाही. याबाबत जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, सांगली यांचेकडूनही लेखी निवेदन दि. ५.७.२००७ रोजी आयोगास प्राप्त झाले आहे.

वरील विवेचन विचारात घेता आयोग पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे :

आदेश

अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

पुणे
दि. ३०.११.२००७

(विजय कुवळकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

१

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौंसिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री.राजेंद्र नामदेव साबळे
रा.वर्षा निवास, साठेनगर,
आटपाडी, जि.सांगली

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा सहसंचालक (शिक्षण)

समाजकल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्चरोड, पुणे-१

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा उपसंचालक (प्रशासन) समाजकल्याण
संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, ३ चर्च रोड,
पुणे-१

१	अपील क्रमांक	२३९ / सांगली
२	सुनावणीची तारीख	दि.१३.७.२००७

३. उपस्थित

अपीलकर्ता श्री.राजेंद्र नामदेव साबळे
रा.वर्षा निवास, साठेनगर,
आटपाडी, जि.सांगली

अपिलीय प्राधिकारी तथा सहसंचालक (शिक्षण)

समाजकल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्चरोड, पुणे-१
श्री.एल.एस.माळी

४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. १८.८.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. ४.९.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. १२.१०.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि.
८	<p><u>मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती</u></p> <p>समाजकल्याण विभाग मुख्यालयाकडून शासकीय वसतीगृहातील स्वयंपाकी व मदतनीस या कर्मचाऱ्यांना आठवड्याच्या व सार्वजनिक सुट्ट्या अनुज्ञेय आहेत व त्यांना सुट्ट्या देताना पर्यायी व्यवस्था संबंधितांनी करण्याची असते. सदर स्वयंपाकी व मदतनीस कर्मचाऱ्यांना शासकीय वसतीगृहाच्या स्तरावरील कर्मचाऱ्यांसह इतर सर्व कर्मचाऱ्यांना या सुट्ट्यांचा लाभ का दिला जात नाही याची माहिती शासन नियम, निर्णय अथवा परिपत्रकाच्या प्रतीसह.</p>	

विवेचन

समाजकल्याण विभागातील वसतीगृहातील स्वयंपाकी व मदतनीस या कर्मचाऱ्यांना शासकीय वसतीगृहातील स्तरावरील कर्मचाऱ्यांसह इतर सर्व कर्मचाऱ्यांना आठवड्याच्या व सार्वजनिक सुट्ट्यांचा लाभ का दिला जात नाही याबाबतची माहिती आधारभूत शासन नियम, निर्णय अथवा परिपत्रक यांच्या प्रतीसह मिळावी, अशी मागणी अपीलकर्ता श्री.राजेंद्र नामदेव साबळे यांनी जन माहिती अधिकारी तथा उपसंचालक (प्रशासन) समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे मागितली होती. त्यांनी दिलेल्या उत्तराने समाधान न झाल्यामुळे श्री.साबळे यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा सहसंचालक (शिक्षण) समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे अपील केले. त्यांनी जन माहिती अधिकाऱ्यांचा निर्णय कायम केला. परंतु आपल्याला मिळालेली माहिती अपूर्ण, खोटी व दिशाभूल करणारी असल्याच्या व अपिलीय प्राधिकाऱ्यांनी दिलेला आदेश समाधानकारक नसल्याच्या कारणावरून श्री.साबळे यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

श्री.साबळे यांच्या मूळ अर्जाला जन माहिती अधिकाऱ्यांनी विहित मुदतीत उत्तर दिले.

‘स्वयंपाकी व मदतनीस या कर्मचाऱ्यांना आठवड्याच्या व सार्वजनिक सुट्ट्या अनुज्ञेय आहेत. परंतु

स्वयंपाकी व मदतनीस ही शासकीय वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांच्या भोजन व्यवस्थेसाठी आवश्यक पदे आहेत. सदरच्या सुट्ट्या उपभोगण्यास स्वयंपाकी व मदतनीस यांनी परस्पर ठरवून वसतिगृहाच्या विद्यार्थ्यांची गैरसोय न होता गृहपाल यांच्या सहमतीने साप्ताहिक सुट्टी व सार्वजनिक सुट्टी देता येते. सदरच्या सुट्ट्याबाबत त्यांना नियुक्तीच्या वेळी कल्पना दिली जाते, याबाबत शासन निर्णय अथवा परिपत्रक निर्गमित झालेले नाही. त्यामुळे त्यांच्या प्रती देणे शक्य नाही,' असे जन माहिती अधिकारी तथा उपसंचालक यांनी श्री.साबळे यांना कळविले. परंतु ही माहिती अपूर्ण, खोटी व दिशाभूल करणारी असल्याचे नमूद करून श्री.साबळे यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा सहसंचालक (शिक्षण) यांच्याकडे अपील केले. अपिलीय प्राधिकाऱ्यांनी शासनाशी संपर्क साधून याबाबत परिपत्रक, नियम, निर्णय असल्यास त्याबाबतची विचारणा केली, परंतु शासन निर्णय अथवा परिपत्रक निर्गमित न झाल्याचे स्पष्ट झाल्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांचा निर्णय कायम करून अपिलीय प्राधिकारी यांनी तसे श्री.साबळे यांना कळविले.

शासकीय वसतीगृहातील इतर सर्व कर्मचाऱ्यांना आठवड्याच्या व सार्वजनिक सुट्ट्यांचा लाभ दिला जातो. स्वयंपाकी व मदतनीस या कर्मचाऱ्यांना असा लाभ दिला जात नाही. हा भेदभाव कशाच्या आधारावर केला जातो हे स्पष्ट व्हावे व तो दूर व्हावा म्हणून आपण ही माहिती मागितली असल्याचे श्री.साबळे यांनी आयोगापुढील सुनावणीत सांगितले. या कर्मचाऱ्यांना संबंधित सुट्ट्या मिळाल्या पाहिजेत. त्या संदर्भात शासनाचा कोणताही निर्णय कसा नाही? मग ज्यांना अशा सुट्ट्यांचा लाभ दिला जातो त्यांच्या बाबतीत तशा स्वरूपाचे आदेश उपलब्ध आहेत काय, अशी विचारणा श्री.साबळे यांनी आयोगापुढील सुनावणीत लेखी व तोंडी केली. परंतु आपण दिलेली माहिती योग्य असून इतर कर्मचाऱ्यांच्या संदर्भातील माहिती हा आपल्यापुढील विषय नाही, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा सहसंचालक श्री.एल.एस.माळी यांनी स्पष्ट केले. विभागीय स्तरावरील शासकीय वसतिगृहांमध्ये ठेकेदारी पध्दतीने भोजन अथवा विशिष्ट रक्कम देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे श्री.माळी यांनी सांगितले. 'शासनाने शासन परिपत्रक क्र.बीसीएच-२००२/प्र क्र ३०१/मावक-४, दि.१७.६.२००३ नुसार जी २८ नवीन वसतीगृहे सुरु केलेली आहेत, तेथील विद्यार्थ्यांना ठेकेदारी पध्दतीने मेस सिस्टीमवर जेवण देण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. तेथे स्वयंपाकी अथवा मदतनीस यांची पदेही निर्माण केलेली नाहीत. त्याचप्रमाणे शासन निर्णय क्र.बीसीएच-

२००५/प्र क्र ५५४/मावक-४, दि.२८.६.२००७ नुसार शासनाने मागासवर्गीय मुला-मुलींसाठी तालुक्यांच्या ठिकाणी नवीन १०० वसतीगृहे, तसेच विभागीय स्तरावर १००० क्षमतेची जी वसतीगृहे सुरु करण्याचा निर्णय घेतलेला असून त्यामध्येही या वसतीगृहांसाठी मेस सिस्टीम चालू राहिल हे स्पष्ट केलेले आहे. याही शासन निर्णयात स्वयंपाकी अथवा मदतनीस यांची पदे निर्माण केलेली नाहीत. थोडक्यात शासकीय वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना जेवण हे मेस पध्दतीनेच देण्याचे शासनाने निश्चित केलेले आहे. त्यामुळेच आता स्वयंपाकी व मदतनीस यांची पदे निर्माण करण्यात आलेली नाहीत. जे स्वयंपाकी व मदतनीस सध्या शासकीय वसतीगृहांमध्ये कार्यरत आहेत त्यांना अन्य संवर्गामध्ये समाविष्ट करून घेण्याचे प्रस्तावित आहे. या संदर्भात सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी आणि विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी यांना संचालनालय स्तरावरून पत्र क्र.१२१३, दि.२४.४.२००७ अन्वये सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत', असे श्री.माळी यांनी नमूद केले. हे स्पष्टीकरण धोरणात्मक निवेदन करणारे आहे. स्वयंपाकी व मदतनीस यांना साप्ताहिक व अन्य सार्वजनिक सुट्ट्या द्याव्यात, ही श्री.साबळे यांची मूळ मागणी केंद्रिय माहिती अधिकार अधिनियम २००५ चे कक्षेत येत नाही.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

अपील अमान्य.

पुणे
दि. २२.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री.बापू कोंडिबा जाधव
द्वारा मु.३९१/८१ई, आकाशदीप,
जि.प.शाळेजवळ, यशवंतनगर, सांगली

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था,
ता.वाळवा, जि.सांगली

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा चेअरमन, श्री संत सेना समाज सहकारी
भाडेकरू मालकी गृहनिर्माण संस्था मर्यादित,
आष्टा, ता.वाळवा, जि.सांगली

१	अपील क्रमांक	२४२ / सांगली
२	सुनावणीची तारीख	दि. १३.७.२००७
३. उपस्थित		
अपीलकर्ता श्री.बापू कोंडिबा जाधव द्वारा मु.३९१/८१ई, आकाशदीप, जि.प.शाळेजवळ, यशवंतनगर, सांगली		
अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था, ता.वाळवा, जि.सांगली		
जन माहिती अधिकारी तथा चेअरमन, श्री संत सेना समाज सहकारी भाडेकरू मालकी गृहनिर्माण संस्था मर्यादित, आष्टा, ता.वाळवा, जि.सांगली		

४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि.२.९.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. १६.९.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. --
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. ६.११.२००६
८	<p><u>मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती</u></p> <p>श्री संत सेना समाज सहकारी भाडेकरु मालकी गृहनिर्माण संस्था मर्यादित या संस्थेचे सन १९७० माहे जानेवारी ते जुलै २००६ अखेरचे वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे इतिवृत्त, संस्थेची विशेष सर्वसाधारण सभा नोटीस, तसेच विशेष सर्वसाधारण सभांचे इतिवृत्त, तहसीलदार; वाळवा यांनी दि.३१.५.२००४ रोजी जा.क्र.वशी /२०७/२००४ नुसार दिलेल्या नोटिशीची प्रत, सहाय्यक नगररचना व मूल्यनिर्धारण विभाग, सांगली यांच्याकडे केलेल्या पत्रव्यवहाराच्या नकला इ.</p>	

विवेचन

श्री.सहदेव रामचंद्र झेंडे यांनी श्री संत सेना समाज सहकारी भाडेकरु मालकी गृहनिर्माण संस्था मर्यादित या संस्थेकडे जानेवारी १९७० ते जुलै २००६ अखेरपर्यंतच्या काळातील वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे इतिवृत्त, विशेष सर्वसाधारण सभेचे इतिवृत्त, तहसीलदार ; वाळवा यांनी दिलेल्या नोटिशीची प्रत, सहाय्यक नगररचना व मूल्यनिर्धारण विभाग, सांगली यांच्याकडे केलेल्या पत्रव्यवहाराच्या नकला इ.११ मुद्यांची माहिती मागितली होती. आपल्या संस्थेला माहितीच्या अधिकाराचा कायदा लागू होत नसल्याचे उत्तर देऊन संस्थेच्या अध्यक्षांनी ही माहिती नाकारली. परंतु ही संस्था महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० अन्वये नोंदणी झाली असून त्याचे कामकाज शासनाच्या सहकार खात्याच्या नियंत्रणाखाली चालते व शासनाने या संस्थेला सवलतीच्या दरात जमीन दिली आहे, त्यामुळे केंद्रिय माहिती अधिकार अधिनियम २००५ या संस्थेला लागू होतो, असा

निर्णय तत्कालीन अपिलीय प्राधिकारी श्री.ए.जी.चालक यांनी दिला. त्याविरुद्ध संस्थेचे अध्यक्ष श्री.बापू कोंडिबा जाधव यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

श्री.झेंडे आणि संस्था यांच्या परस्परांमधील वादाची पार्श्वभूमी या विषयाला आहे. तसेच मागितलेली माहिती ३६ वर्षांतील आहे

श्री.सहदेव रामचंद्र झेंडे हे संस्थेचे सभासद नाहीत. श्री.प्रदीप आनंदराव जाधव, रा.आष्टा यांनी संस्थेच्या जागेत अतिक्रमण केले आहे. ते काढण्याच्या कारवाईमध्ये श्री.प्रदीप आनंदराव जाधव व त्यांचे मुखत्यार श्री.सहदेव रामचंद्र झेंडे हे व्यत्यय आणत आहेत. श्री.झेंडे यांनी संस्थेची सर्व कागदपत्रे सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था, ता.वाळवा यांच्याकडून यापूर्वीच घेतलेली आहेत. अन्य ठिकाणाहूनही त्यांनी संस्थेच्या संबंधित कागदपत्रांच्या नकला माहितीच्या अधिकाराखाली घेतल्या आहेत, तीच कागदपत्रे ते संस्थेला त्रास देण्यासाठी पुन्हा मागत आहेत, असे श्री.जाधव यांनी आयोगापुढे लेखी व तोंडी नमूद केले. १९६८ साली जिल्हाधिकार्यांनी तत्कालीन प्रचलित दराने संस्थेला जमीन विकत दिलेली आहे. शासनाने विनामोबदला जमीन दिलेली नाही, अन्य कोणतीही मदत शासनामार्फत संस्थेला मिळत नाही, त्यामुळे केंद्रिय माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील तरतुदीनुसार संस्था 'सार्वजनिक प्राधिकरण' ठरत नाही, असे प्रतिपादन संस्थेचे वकील अॅड. ए.बी.पाटील यांनी केले. तत्कालीन अपिलीय प्राधिकारी श्री.ए.जी.चालक यांनी लावलेला अन्वयार्थ योग्य असून त्यांच्या आदेशानुसार संस्थेने माहिती देणे आवश्यक आहे, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था, वाळवा यांनी प्रतिपादन केले.

श्री.झेंडे यांनी मागितलेली माहिती ३६ वर्षांच्या कालावधीतील व विस्तृत अशी आहे. त्यातील काही कागदपत्रे संस्थेकडे उपलब्धही नाहीत, असेही श्री.पाटील आणि श्री.जाधव यांनी स्पष्ट केले.

नियंत्रणाच्या अनुषंगाने सार्वजनिक प्राधिकरणाबाबत तत्कालीन अपिलीय प्राधिकारी श्री.ए.जी.चालक यांनी लावलेला अन्वयार्थ स्वागताह असला तरी राज्य माहिती आयोगाने याबाबत अंतिम निर्णय केलेला नाही. त्यामुळे संस्थेने शक्य तेवढी माहिती देणे योग्य ठरेल.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

- (१) अपील अंशतः मान्य.
- (२) श्री संत सेना समाज सहकारी भाडेकरु मालकी गृहनिर्माण संस्था मर्यादित या संस्थेने शक्य असेल ती माहिती अपीलकर्त्यास योग्य शुल्क आकारुन द्यावी.

पुणे
दि. २३.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

**राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.**

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

सौ.जयश्री प्र. जोशी
द्वारा श्रीमती वनमाला गणेश बाहुलीकर
महेंद्रनगर, मु.पो.करमाळा, जि.सोलापूर

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा सचीव, विद्या विकास मंडळ,
करमाळा, जि.सोलापूर

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा प्राचार्य, यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय,
करमाळा, जि.सोलापूर

१	अपील क्रमांक	२६२ / सोलापूर
२	सुनावणीची तारीख	दि. ५.९.२००७
३	उपस्थित	
	अपिलीय प्राधिकारी तथा सचीव, विद्या विकास मंडळ, करमाळा, जि.सोलापूर श्री.विलास रामचंद्र घुमरे	
	जन माहिती अधिकारी तथा प्राचार्य, यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा, जि.सोलापूर श्री. जयप्रकाश कोंडिबा बिले	
४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. २२.११.२००५
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. १९.१२.२००५
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. २५.१.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. --

८ मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती

माझ्या नियुक्तीसंदर्भातील नियुक्तीपत्राची छायांकित प्रत, महाविद्यालयाने शिक्षण खाते व सक्षम अधिकाऱ्यांशी केलेला पत्रव्यवहार, तसेच मंजूर प्रस्तावाच्या प्रती, विद्या विकास मंडळाने केलेला ठराव, भविष्य निर्वाह निधी जमा रक्कम व कार्यालयाचा पत्ता, शिक्षकेतर सेवकांची २००१ पासूनची सेवातज्येष्ठता यादी, सन २००१ पासून रिक्त पदाची कार्यालयीन कर्मचाऱ्यांची माहिती, सन डिसेंबर २००१; डिसेंबर २००२; डिसेंबर २००३; डिसेंबर २००४; ऑक्टोबर २००५ या महिन्यांचे पगाराचे प्रमाणपत्राची प्रत, तसेच १ डिसेंबर २००१ पासून हजेरीपत्रकावर सहाय्य केल्या आहेत त्या हजेरीपत्रकाच्या छायांकित प्रती.

विवेचन

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा या महाविद्यालयात झालेल्या आपल्या नियुक्तीबाबतच्या पत्राच्या छायांकित प्रमाणित प्रती, नियुक्तीच्या मान्यतेसाठी महाविद्यालयाने शिक्षण खात्याशी व सक्षम अधिकाऱ्यांशी केलेला पत्रव्यवहार, आलेली उत्तरे इत्यादी माहिती अपीलकर्ता सौ.जयश्री प्रल्हाद जोशी यांनी जन माहिती अधिकारी तथा प्राचार्य श्री.जयप्रकाश कोंडिबा बिले यांच्याकडे मागितली होती. चुकीची व अपूर्ण माहिती मिळाल्याच्या कारणावरून त्यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा सचीव, विद्या विकास मंडळ, करमाळा, जि.सोलापूर यांच्याकडे अपील केले. सचिवांनी निर्णय दिला नाही, असे नमूद करून सौ.जोशी यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

सौ.जोशी या उपरोक्त महाविद्यालयात ग्रंथालय परिचर म्हणून काम करीत होत्या. त्यांना सेवेतून मुक्त केल्यामुळे पुन्हा कामावर घेण्यासाठी दबाव आणण्याकरिता त्या अशा प्रकारे अर्ज करीत आहेत, असे जन माहित अधिकारी श्री.जयप्रकाश कोंडिबा बिले व अपिलीय प्राधिकारी श्री.विलास रामचंद्र घुमरे यांनी आयोगापुढील सुनावणीत सांगितले. आपल्या अपिलाचा निर्णय देण्यात आला नाही, असे सौ.जोशी यांनी आयोगाला सादर केलेल्या लेखी निवेदनात म्हटले आहे, परंतु त्या सुनावणीस उपस्थित राहिल्या नाहीत. कागदपत्रांची शहानिशा करून आपण अपील निकाली

काढले आहे, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा सचीव, विद्या विकास मंडळ, करमाळा श्री. विलास रामचंद्र घुमरे यांनी नमूद केले आहे.

संस्थेतील विश्वस्त श्रीमती वनमाला बाहुलीकर यांच्या स्नुषा असल्यामुळे कोणतेही पद अस्तित्वात नसताना केवळ सद्भावना म्हणून तात्पुरत्या स्वरूपात सौ. जोशी यांना नियुक्ती देण्यात आली होती. त्यासाठी आवश्यक असलेली शिक्षण सहसंचालक (उच्च शिक्षण), कोल्हापूर यांची पूर्वपरवानगी तेव्हा घेतली नव्हती. त्यांनी ती परवानगी नाकारल्यामुळे त्यांच्या पगाराचा भूईड संस्थेला सोसावा लागला. एक महिन्याची पूर्वसूचना देऊन त्यांना सेवेतून कमी करण्यात आले. त्यांनी मागितलेली सर्व माहिती विनाशुल्क आणि मुदतीत दिली आहे, परंतु भविष्य निर्वाह निधी खातेच काढले नसताना त्याचा क्रमांक द्यावा यासारखी माहिती त्या मागत आहेत, ती देणे शक्य नाही. अन्य सर्व माहिती त्यांना दिलेली आहे, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा सचीव श्री. विलास रामचंद्र घुमरे यांनी लेखी व तोंडी सांगितले.

आपल्या नियुक्तीच्या व कमी करण्याच्या संदर्भात चौकशीची मागणी सौ. जोशी यांनी आयोगाला सादर केलेल्या लेखी निवेदनात केलेली आहे. परंतु केंद्रिय माहिती अधिकार अधिनियम २००५ च्या कक्षेत ही बाब येत नाही. आपल्या वैयक्तिक स्वातंत्र्याशी निगडित असल्याने ही माहिती ४८ तासात मिळावयास हवी होती, हा त्यांचा दावाही निरर्थक आहे.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

अपील अमान्य.

पुणे
दि. २९.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौंसिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री.बाबू शिरोळे
रा.आरएड्डी/एसआरजी,आयएसआरओ,
सॅटेलाईट सेंटर, विमानपूरा, बेंगलोर-१७

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, सोलापूर

जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सिध्देश्वर इंग्लीश हायस्कूल,
सिध्देश्वर पेठ, सोलापूर

उत्तरवादी

१	अपील क्रमांक	२७० / सोलापूर
२	सुनावणीची तारीख	दि.५.९.२००७
३	उपस्थित अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, सोलापूर श्री.एम.एन.वीर जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सिध्देश्वर इंग्लीश हायस्कूल, सिध्देश्वर पेठ, सोलापूर सौ.ए.एस.तिवारी	
४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि.१६.१.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. --
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. २.२.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. --
८	मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती सौ. कशम्मा बनसिध्दप्पा गायकवाड, शिक्षक श्री सिध्देश्वर इंग्लिश हायस्कूल, सिध्देश्वर पेठ, सोलापूर यांच्या नेमणुकीपासून अर्ज करेपर्यंतच्या काळातील सेवा पुस्तक व त्यामध्ये असलेला कौटुंबिक तपशील.	

विवेचन

श्रीमती कशम्मा बनसिद्धप्पा गायकवाड या शिक्षिकेबदलची शाळेत रुजू झाल्यापासूनची सेवाविषयक तपशीलवार माहिती अपीलकर्ता श्री.बाबू शिरोळे यांनी जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, सिध्देश्वर इंग्लिश मिडियम हायस्कूल, सोलापूर यांच्याकडे मागितली होती. जन माहिती अधिकाऱ्यांकडून श्री.शिरोळे यांच्या दोन अर्जांना माहिती दिली न गेल्यामुळे त्यांनी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद, सोलापूर यांच्याकडे अपील केले. शिक्षणाधिकाऱ्यांनी शाळेच्या मुख्याध्यापकांना माहिती त्वरित देण्यास कळविले, अपिलीय प्राधिकाऱ्यांनी याबाबत सुनावणीही घेतली. श्री.शिरोळे यांनी शाळेकडे, तसेच शिक्षण उपसंचालक आर्दिकडेही याच माहितीसाठी विविध प्रकारचे अर्ज केले होते. पती-पत्नीमधील वादाचा हा एक भाग होता. आता तो विषय संपला आहे, असे जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापिका सौ. ए.एस.तिवारी व अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) श्री.एम.एन.वीर यांनी आयोगापुढील सुनावणीत सांगितले. श्री.शिरोळे यांनी दि.३.३.२००६ रोजी आयोगाकडे अपील केले आहे, मात्र दि.२४.३.२००६ रोजी शिक्षणाधिकारी कार्यालयात सुनावणी होऊन सर्व माहिती मिळाली असल्यामुळे तक्रार राहिली नसल्याचे अपीलकर्त्याने सांगितल्याचे जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक सौ.ए.एस.तिवारी व अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) श्री.एम.एन.वीर यांनी आयोगाला सादर केलेल्या निवेदनात नमूद केले.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

पुणे
दि. ३०.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री.उत्तमप्रकाश दिगंबर नवघरे
रा.२१८/८३, आदर्शनगर, एम.आय.डी.सी.पोस्ट,
सोलापूर-६

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक);
जिल्हा परिषद, सोलापूर

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, सोलापूर

१	अपील क्रमांक	२७२ / सोलापूर
२	सुनावणीची तारीख	दि. ५.९.२००७
३.	<p>उपस्थित</p> <p>अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर श्री.एम.एन.वीर</p> <p>जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, सोलापूर श्री.एस.के.सगरे</p>	
४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि.३१.१.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. १४.३.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. २८.३.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. --
८	<p>मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती</p> <p>मुख्याध्यापक संघाकडून २००५-०६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये पेपरफुटी प्रकरणी शिक्षणाधिकारी यांनी केलेली कारवाई, श्री. आनंद सायबु क्षीरसागर यांच्यावर झालेल्या अन्यायाबाबत त्यांना न्याय मिळणेसाठी केलेली कारवाई, दि.२९.११.२००५ रोजी डॉ.आंबेडकर स्टुडंट्स असोसिएशनच्या वतीने शिक्षणाधिकारी यांना दिलेल्या निवेदनावर केलेली कार्यवाही.</p>	

विवेचन

मुख्याध्यापक संघाकडून सन २००५-०६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये पेपरफुटी प्रकरणी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी काय कारवाई केली, श्री. आनंद सायबू क्षीरसागर यांच्यावर झालेल्या अन्यायाबाबत दिलेल्या निवेदनावर झालेली कार्यवाही, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर यांना दि. २९.११.२००५ रोजी डॉ. आंबेडकर स्टुडंट्स असोसिएशनच्या वतीने दिलेल्या निवेदनावर झालेली कार्यवाही, याबाबतची माहिती अपीलकर्ता श्री. उत्तमप्रकाश दिगंबर नवघरे यांनी जन माहिती अधिकारी तथा उप शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर यांच्याकडे मागितली होती. जन माहिती अधिकाऱ्यांकडून अपुरी माहिती मिळाल्याच्या कारणावरून त्यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर यांच्याकडे अपील केले होते. तत्कालीन अपिलीय प्राधिकारी श्री. व्ही. जी. हाके यांनी अपिलाची दखल घेतली नाही. या कारणावरून श्री. नवघरे यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील दाखल केले आहे.

दरम्यानच्या काळात आपल्याला शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक); जिल्हा परिषद, सोलापूर यांच्याकडून आवश्यक माहिती मिळाली असल्याने अपील मागे घेत असल्याचे निवेदन श्री. नवघरे यांनी आयोगाला सादर केले आहे.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

अपीलकर्त्याची तक्रार राहिलेली नसल्याने अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

पुणे
दि. २८.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे १

श्री. जितेंद्र भानुशंकर मेहता,
प्लॉट नं.३२०, फ्लॉट नं.२, सेक्टर नं.२६,
महावीर कॉम्प्लेक्स, पिंसीएनटीडी,
निगडी, पुणे- ४११ ०४४

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा
मुख्य अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं. लि.
पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत,
रास्ता पेठ, पुणे-४११ ००१

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता, (प्रशासन)
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं. लि.
पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत,
रास्ता पेठ, पुणे-४११ ००१

१	अपील क्रमांक	२८७ / पुणे
२	सुनावणीची तारीख	दि. ६.८.२००७

३. उपस्थित

अपीलकर्ता श्री. जितेंद्र भानुशंकर मेहता, प्लॉट नं.३२०, फ्लॉट नं.२, सेक्टर नं.२६,
महावीर कॉम्प्लेक्स, पिंसीएनटीडी, निगडी, पुणे- ४११ ०४४

अपिलीय प्राधिकारी मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं. लि.,
पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे-४११ ००१
श्री. र. ब्रि. गौतम

जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, (प्रशासन)
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं. लि.,
पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे-४११ ००१
सौ. मनिषा जयंत प्रयाग

४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. ३१.१०.२००६
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. ७.१२.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. ११.१२.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. --
८	<p><u>मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती</u></p> <p>महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड, पुणे परिमंडळ यांनी ग्राहकांच्या मीटर रिडिंगचे काम कंत्राटी पध्दतीने दिले आहे काय, पुणे विभागात किती कंत्राटदारांना हे काम देण्यात आले आहे, व मागील वर्षाच्या प्रत्येक कंत्राटदारांची वार्षिक रक्कम काय आहे, आळंदी उप विभागात कंत्राटदार व त्यांच्या बाबतचा तपशील काय आहे, त्यासाठी किती मनुष्यबळ वापरण्यात येत आहे, जानेवारी २००४ ते ऑक्टोबर २००६ पर्यंत कार्यालय ४६, ४७ प्राधिकरण उपविभाग, आळंदी या कार्यालयाने किती ग्राहकांच्या बिलात दुरुस्ती केली, त्याचा महिनावार तपशील</p>	

विवेचन

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड, पुणे परिमंडळ यांनी ग्राहकांच्या मीटर रिडिंगचे काम कंत्राटी पध्दतीने दिले आहे काय, पुणे विभागात किती कंत्राटदारांना हे काम देण्यात आले आहे व मागील वर्षाच्या प्रत्येक कंत्राटदारांची वार्षिक रक्कम काय आहे, आळंदी उप विभागात कंत्राटदार व त्यांच्या बाबतचा तपशील काय आहे, त्यासाठी किती मनुष्यबळ वापरण्यात येत आहे, जानेवारी २००४ ते ऑक्टोबर २००६ पर्यंत कार्यालय ४६, ४७ प्राधिकरण उपविभाग, आळंदी या कार्यालयाने किती ग्राहकांच्या बिलात दुरुस्ती केली, त्याचा महिनावार तपशील इत्यादी तपशीलवार माहिती अपीलकर्ता श्री. जितेंद्र भानुशंकर मेहता यांनी जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि., पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे

यांच्याकडे मागितली होती. काही मुद्द्यांची माहिती जन माहिती अधिकाऱ्यांनी दिली, परंतु अपूर्ण माहिती मिळाल्याच्या कारणावरून श्री. मेहता यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड, पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे ४११००१ यांच्याकडे अपील केले. त्यानंतर परिपूर्ण माहिती न मिळाल्याच्या कारणावरून श्री. मेहता यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

श्री. मेहता यांनी तांत्रिक व विस्तृत स्वरूपाची माहिती मागितलेली आहे. ती देण्याचा प्रयत्न आपण केला, परंतु प्रत्यक्षात त्यातील चार मुद्द्यांसाठी संपूर्ण पुणे विभागाची माहिती एकत्र करणे आवश्यक असून ते व्यापक स्वरूपाचे काम असल्यामुळे तत्कालीन जन माहिती अधिकारी श्री. साळुंखे यांच्याकडून काही मुद्द्यांचा तपशील दिला गेला नाही, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड, पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे ४११००१ श्री. र.ब्रि. गौतम यांनी नमूद केले. जन माहिती अधिकारी निवृत्त होणे, त्यांची बदली होणे अशा कारणांमुळे त्या काळात माहितीच्या संकलनात व्यत्यय आला, असे श्री. गौतम यांनी स्पष्ट केले. अपिलीय प्राधिकारी व मुख्य अभियंता यांच्याकडे श्री. मेहता यांनी अपील करावयास हवे होते, तसे त्यांना कळवूनही त्यांनी तसे अपील केले नाही व मुख्य अभियंता यांच्याकडूनच अपिलाची दखल घेण्याचा हट्ट कायम ठेवला, असेही त्यांनी स्पष्ट केले. वीज बिलाच्या संदर्भातील काम कंत्राटदाराचे असून ते योग्यरीतीने पार पाडले जात नाही. वीज मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांकडून नागरिकांना समाधानकारक उत्तरे व चांगली वागणूक मिळत नाही. बिल दुरुस्तीसाठी तक्रार निवारण अर्जाकरिता एक रुपया घेतला जातो, झेरॉक्स प्रत बाहेर काढून घेण्यासाठी ग्राहकाला एक रुपया खर्च करावा लागतो. कंत्राटदार नेमले असताना त्यांचे काम वीज मंडळाचे कर्मचारी करतात. मग कंत्राटदारांना नेमके कशाचे पैसे दिले जातात, असा प्रश्न निर्माण होतो. आपली तक्रार निवारण करून घेण्यासाठी ग्राहकाला भूदंड बसतो. हे सारे आपण मागितलेल्या माहितीतून स्पष्ट होईल, असे प्रतिपादन श्री. मेहता यांनी केले. शास्तीची आपली मागणी नाही, आपल्याला संपूर्ण माहिती मिळावी एवढीच अपेक्षा आहे, असे श्री. मेहता यांनी नमूद केले.

दिलेल्या माहितीचे तक्ते वेगळ्या स्वरूपात कसे करता येतील, तसेच त्यावरून निघणाऱ्या निष्कर्षांना जबाबदार कोण, अशा स्वरूपाचे प्रश्न श्री. मेहता यांनी अपिलामध्ये उपस्थित केले आहेत.

परंतु यासारख्या भाष्याची 'माहिती'च्या संदर्भात दखल घेण्याचे कारण नाही. श्री. मेहता यांनी मागितलेली माहिती अत्यंत विस्तृत स्वरूपाची आहे, तसेच अनेक स्पष्टिकरणात्मक भाष्य त्यांनी मागितले आहे. ते 'माहिती'च्या व्याख्येत येत नाही. मूळ अर्जात त्यांनी मागितलेल्या माहितीतील द्यावयाच्या राहिलेल्या माहितीचा नेमकेपणा त्यांनी जन माहिती अधिकाऱ्यांना सादर करावा, त्यानुसार दि. ५.९.२००७ पर्यंत माहिती देऊ, असे अपिलीय प्राधिकारी श्री. गौतम यांनी सांगितले.

श्री. मेहता यांनी उपस्थित केलेले मुद्दे महत्त्वाचे असले तरी 'माहिती' या सदरात येणाऱ्या मुद्द्यांची दखल केंद्रिय माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये घेता येईल. अर्ज अथवा अपील याबाबत विहित प्रक्रियेचे पालन अपीलकर्त्याने करणे आवश्यक आहे, याची समज त्यांना देण्यात येत आहे.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

१. अपील अंशतः मान्य.
२. श्री. मेहता यांनी ऊर्वरित माहितीचा तपशील सादर केल्यावर दि. ५.९.२००७ पर्यंत त्यांना माहिती देण्याचा आदेश आयोगाने सुनावणीच्या वेळीच दिला होता. त्यानुसार माहिती दिल्याचे अपिलीय प्राधिकारी तथा मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड, पुणे परिमंडळ, प्रशासकीय इमारत, रास्ता पेठ, पुणे-४११ ००१ श्री. गौतम यांनी दि. ३.९.२००७ च्या पत्रान्वये आयोगाला कळविले आहे. परंतु तरीही आपल्याला काही तपशील मिळाला नसल्याचे श्री. मेहता यांचे म्हणणे आहे. मात्र मूळ अर्जाप्रमाणे त्यांना संपूर्ण माहिती देण्यात आली आहे, असे दिसते. राहिलेल्या तपशिलाबाबत त्यांनी जन माहिती अधिकाऱ्यांशी संपर्क साधून माहिती प्राप्त करून घ्यावी. जन माहिती अधिकाऱ्यांनी ती निःशुल्क द्यावी.

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

पुणे
दि. २६.११.२००७

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री. रामचंद्र नारायण जाधव,
२०, दत्तमंदिर, जकात नाक्याजवळ, सांगलीवाडी,
ता. मिरज, जि. सांगली

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा
सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त,
सांगली विभाग, सांगली

उत्तरवादी

जन-माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक,
सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय,
सांगली विभाग, सांगली

१	अपील क्रमांक	२९९/ सांगली
२	सुनावणीची तारीख	दि. १३.७.२००७
३	उपस्थित	
	अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, सांगली विभाग, सांगली श्री. एम. के. डोंगरे	
	जन माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली विभाग, सांगली श्री. बी. आर. नागरे	
४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. २०.८.२००५
५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. १५.९.२००५
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. ६.१०.२००५
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. २२.३.२००६

८. मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती

सन १९९० ते जुलै २००५ अखेरपर्यंत किती सार्वजनिक न्यासांची नोंद झाली, त्यांची एकूण संख्या, नोंद झालेल्या न्यासांची नावे व नोंदणी क्रमांक, त्यांच्या अध्यक्षांची नावे व पत्ते, हिशेब सादर करणाऱ्या - न करणाऱ्या न्यासांची नावे, त्यांच्यावरील कारवाईचा तपशील

विवेचन

सांगली विभागात धर्मादाय आयुक्त कार्यालयात सन १९९० ते जुलै २००५ अखेरपर्यंत नोंद झालेल्या सार्वजनिक न्यासांची संख्या, नावे, नोंदणी क्रमांक, अध्यक्षांची नावे व पत्ते, मुदतीत हिशेब सादर करणाऱ्या व न करणाऱ्या न्यासांची संख्या व नावे, हिशेब सादर न करणाऱ्या न्यासांना दिलेल्या नोटिसा व किती जणांवर कारवाई केली, कारवाई न केलेल्या व्यक्तींची व न्यासांची संख्या इत्यादी बारा मुद्द्यांची माहिती अपीलकर्ता श्री. रामचंद्र नारायण जाधव यांनी जन माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली विभाग, सांगली यांच्याकडे मागितली होती. या माहितीसाठी रूपये ७०,०००/- शुल्क भरण्याबाबत जन माहिती अधिकाऱ्यांनी त्यांना कळविले. त्याविरुद्ध श्री. जाधव यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, सांगली विभाग, सांगली यांच्याकडे अपील केले. त्यांनी ते फेटाळले. त्याविरुद्ध श्री. जाधव यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे अपील केले आहे.

श्री. जाधव यांनी दि. २०.८.२००५ रोजी केलेला माहिती मागणीचा अर्ज महाराष्ट्र माहितीचा अधिकार अधिनियम २००२ अन्वये केलेला आहे. केंद्रिय माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अस्तित्वात आल्यानंतर हा कायदा रद्दबातल झाला असूनही आयोगाने अपील दाखल करून घेतले. अपीलकर्ता हे सुनावणीला उपस्थित नव्हते.

श्री. जाधव यांनी मागितलेली माहिती पंधरा वर्षांच्या कालावधीतील असून सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली विभाग, सांगली यांच्या अखत्यारीत ७७९९ न्यास येतात. ही माहिती व्यापक असल्यामुळे व कार्यालयात अपुरा कर्मचारी वर्ग व संगणकाचा अभाव असल्यामुळे अशी माहिती एकत्र न ठेवल्यामुळे छायांकित प्रतीच्या स्वरूपातली देण्याची तयारी तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली विभाग, सांगली श्री. ला.ना. सांगरुळकर

(सध्या सेवानिवृत्त) यांनी दर्शविली होती. श्री. जाधव यांनी शुल्क न भरल्यामुळे अर्ज निकाली काढण्यात आला, असे विद्यमान जन माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय श्री. बी. आर. नागरे यांनी सांगितले. श्री. जाधव यांच्या अपिलाच्या सुनावणीसाठी तीन वेळा तारीख नेमली होती, परंतु ते हजर राहिले नाहीत. तसेच जन माहिती अधिकाऱ्यांनी कळविलेली रक्कमही त्यांनी भरली नाही, त्यामुळे अपील फेटाळण्यात आले, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, सांगली विभाग, सांगली श्री. एम. के. डोंगरे यांनी नमूद केले.

श्री. जाधव यांनी मागितलेली माहिती पंधरा वर्षांच्या काळातील व व्यापक तपशिलाची आहे. मात्र आपल्याला ती छायांकित प्रतींच्या स्वरूपात न देता संकलित स्वरूपात एकत्र दिली जावी, असे श्री. जाधव यांनी जन माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांना त्यावेळी सादर केलेल्या निवेदनात म्हटले आहे. अपुरा कर्मचारी वर्ग व साधनसामग्रीची मर्यादा लक्षात घेता, एवढी सर्व माहिती संकलित स्वरूपात देणे शक्य नाही. श्री. जाधव यांनी शुल्क भरल्यास छायांकित प्रती देता येतील अथवा अभिलेखाची पाहणी करून विशिष्ट कागदपत्रांची त्यांनी मागणी केल्यास त्यांच्या प्रती देता येतील, असे जन माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली विभाग, सांगली श्री. बी. आर. नागरे व अपिलीय प्राधिकारी तथा सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, सांगली विभाग, सांगली श्री. एम. के. डोंगरे यांनी स्पष्ट केले.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

१. अपील अमान्य.
२. अपीलकर्ता यांनी आवश्यक असल्यास योग्य ते शुल्क भरून उपलब्ध स्वरूपातील माहिती प्राप्त करून घ्यावी.

पुणे

दि. २२.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे

राज्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र राज्य, (पुणे विभाग) यांच्यासमोर
माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील.

राज्य माहिती आयोग, पुणे
नवीन प्रशासकीय इमारत, चौथा मजला,
कौन्सिल हॉलसमोर, पुणे ४११ ००१

श्री. सुभाषचंद्र बसलिंगप्पा नागूर
मु. पो. मेंदगी, ता.अक्कलकोट, जि.सोलापूर

अपीलकर्ता

विरुद्ध

अपिलीय प्राधिकारी तथा
अप्पर जिल्हाधिकारी, सोलापूर
जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर

उत्तरवादी

जन माहिती अधिकारी तथा
जिल्हा प्रकल्प अधिकारी,
जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर

१	अपील क्रमांक	३० / सोलापूर
२	सुनावणीची तारीख	दि. ५.९.२००७
३.	उपस्थित	
	अपीलकर्ता श्री. सुभाषचंद्र बसलिंगप्पा नागूर, मु. पो. मेंदगी, ता.अक्कलकोट, जि.सोलापूर	
	जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा प्रकल्प अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर श्री. अ.एम. वायकोळे	
४	जन माहिती अधिका-याकडे अर्ज केल्याची तारीख	दि. १८.१.२००६

५	जन माहिती अधिका-याने उत्तर दिल्याची तारीख	दि. १४.२.२००६
६	प्रथम अपिलाची तारीख	दि. ३.३.२००६
७	अपिलीय प्राधिका-याने निर्णय दिल्याची तारीख	दि. १३.४.२००६

८ मूळ अर्जात मागणी केलेली माहिती

मौजे मेंदर्गी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर या नगरपरिषदेतील गैरकारभाराची संपूर्ण व निःपक्षपाती चौकशी न झाल्याबाबत मुद्देनिहाय खुलासा करावा

विवेचन

मेंदर्गी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर या नगरपरिषदेतील गैरकारभाराची संपूर्ण व निःपक्षपाती चौकशी न झाल्याबाबत तक्रार करणारा व काही मुद्यांचा खुलासा मागणारा अर्ज अपीलकर्ता श्री. सुभाषचंद्र बसलिंगप्पा नागूर यांनी जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर श्री. अ.एम. वायकोळे यांच्याकडे केला होता. जन माहिती अधिकाऱ्यांनी त्याबाबतची माहिती विहित मुदतीत दिली. परंतु त्याने समाधान न झाल्याने श्री. नागूर यांनी अपिलीय प्राधिकारी तथा अप्पर जिल्हाधिकारी सोलापूर यांच्याकडे अपील केले. परंतु आपल्याला पूर्ण माहिती मिळाली नाही. नगरपरिषदेतील कारभारात झालेल्या चौकशीत कायद्याच्या उल्लंघनाची, तसेच जाहीर निविदा प्रसिध्द न झाल्याची दखल घेतली नाही, असे श्री. नागूर यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे दाखल केलेल्या अपिलात व पूरक नमूद केले आहे.

मेंदर्गी नगरपरिषदेत गैरकारभार व मुख्याधिकाऱ्यांचा मनमानी कारभार चालू असल्याची तक्रार श्री. नागूर यांनी लोकशाही दिनात, अन्य प्रशासकीय यंत्रणाकडे व माहितीच्या अधिकारांतर्गतही केली आहे. त्यांच्या तक्रारीची चौकशी तहसीलदार, अक्कलकोट यांच्यामार्फत करण्यात आली. या चौकशीचा अहवाल श्री. नागूर यांच्या विरोधात गेल्याने ते त्याबाबत विविध स्वरूपाचे अर्ज व अपिले करीत आहेत, असे जन माहिती अधिकारी श्री. अ. एम. वायकोळे यांनी लेखी व तोंडी नमूद केले. ही चौकशी आपल्याला मान्य नसल्याचे अपीलकर्त्यांचे म्हणणे आहे. प्रथम अपिलीय प्राधिकाऱ्यांकडील,

तसेच आयोगापुढील सुनावणीला श्री. नागूर उपस्थित नव्हते. विहित मुदतीत माहिती देऊनही विविध मुद्द्यांच्या खुलाशाची मागणी ते करतात. अशा प्रकारे तक्रारींचा खुलासा करणे ही बाब माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कक्षेत येत नाही, असे अपिलीय प्राधिकारी तथा अप्पर जिल्हाधिकारी, सोलापूर श्री. मधुकर आर्दड यांनी लेखी निवेदनात नमूद केले आहे.

श्री. नागूर यांना आवश्यक ती माहिती देण्यात आली आहे. परंतु केलेली चौकशी मान्य नसून कार्यवाहीचा कायदेशीरपणा - बेकायदेशीरपणा तपासून खुलासा करणे हे माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या कक्षेत समाविष्ट होत नाही. सबब अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

आयोगाचा आदेश पुढीलप्रमाणे :

आदेश

१. अपील अमान्य.

पुणे
दि. २८.११.२००७

(विजय कुवळेकर)
राज्य माहिती आयुक्त,
पुणे